

Leerrede over Hebrëëen 9: 14, uitgesproken op Woensdagavond 15-11-1950 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 51: 4

Lezen - Hebrëëen 9

Voorrede.

Het is een heel bekende geschiedenis welk een grote val David heeft gemaakt. Al wat ons beschreven is, is tot onze lering geschreven. Laat ons daarom in het bijzonder op deze zaken letten, dat toen David gezondigd had -- en dat was geen kleinigheid, want hij pleegde zowel overspel als moord, dus doodzonden -- zocht hij, terwijl hij een kind van God was, dus God bevindelijk kende, die zaak toch "schóón te praten". Immers, hij zei: "Het zwaard verteert zowel deze als gene." Was het geen "prachtargument"? Want hoeveel vielen er niet als het oorlog was? Ja, Uría was een held, een groot man, maar ja, de zaak wàs nu eenmaal zo, èn ... David stapte over alles heen.

Doch na verloop van tijd, komt de profeet Nathan tot hem en gaat hem een geschiedenis vertellen. Hij gebruikt een gelijkenis en zegt, dat er een rijke alsook een arme man was. Bij gelegenheid kreeg die rijke man onverwachts bezoek. Toen ontzag hij het zijne, maar nam het enig ooilammeke van die arme man. Op het moment dat David dat hoorde, ging zijn bloed aan het koken, want dät was toch vreselijk. Hij zegt: "Die man, die dat gedaan heeft, is een kind des doods!" Dan wijst Nathan hem aan, en zegt: "Gij zijt die man!"

Wat zien wij daaruit? Dat de zonde verblindend is. Want zou David anders zijn eigen doodvonnis hebben geveld? Zeker niet! Dat de profeet het in die gelijkenis over hem had, was zó duidelijk, zó eenvoudig, dat wij het allen wel kunnen verstaan. Maar David, met alle verlichting en wijsheid die bij hem was, begreep het op die tijd níet. Zó verblinden de zonden! Als David het tenslotte moet aannemen, dan zegt de profeet ook nog (immers, David had toch doodzonden begaan; God kon hem in één ogenblik wel wegdoen), dat God hem de zonde vergeven had en hij niet zou sterven.

Men zou kunnen zeggen, dat er dan bij David wel deze gedachten zou kunnen postvatten: "Dan is het dus nu een afgedane zaak!" Maar zó is dat niet bij David geweest, want daaruit is deze 51e Psalm gevloeid, waarvan wij het vierde vers zongen. Het eerste vers begint met:

Genâ, o God, genâ, hoor mijn gebed;
Verschoon mij toch naar Uw barmhartigheden;
Delg uit mijn schuld, vergeef mijn overtreden:
Uw goedheid wordt noch paal noch perk gezet. ...

En het vers dat wij zongen:

Ontzondig mij met hysop, en mijn ziel,
Nu gans melaats, zal rein zijn en genezen. ...

Wat bedoelt David daar? Dat, als God hem, in Zijn grote barmhartigheid, de zonde vergeven had en hij niet zou sterven naar het woord van de profeet, dan wenste David ook, dat hij daarvan rechtstreeks uit God, in zijn consciëntie het gevoel en er de kennis van mocht hebben. Zijn gebed is dan ook, of het bloed van Christus hem zó toegepast mocht worden, dat hij daardoor weer de ware zielevreugd mocht genieten.

Om de ware troost te hebben, is het nodig, dat wij de dadelijke toepassing hebben van vergeving der zonden. Bij David is het wel een bijzonder geval geweest, daar hij als kind Gods een grote val maakte. Doch bedenkt dat een ieder mens, zowel in zijn zondestaat door Adams val, als bij onze dagelijkse zonden en overtredingen, de reinigende kracht van Christus' bloed nodig heeft, om de wáre vrede in ons te hebben. Anders hebben wij dat niet, zoals wij dat wel kùnnen hebben.

Soms komt er in het leven voor, dat, onder de bearbeiding des Geestes, de kennis van onze zonden en van onze verdorven staat en afkomst door onze val in Adam, zó open komt, dat het niet anders kan, of God moet met ons - rechterlijk handelend - wel een voleinding maken! Daar denkt men dan: "Dat zal het einde wel zijn", en dat God ons voor eeuwig zal verdoen.

Dan komt er wel voor, dat Christus tussenbeide treedt als Middelaar van tussenspraak, zeggende: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden." Dat mag op die tijd zeer groot zijn, en zodanig zijn alsof wij uit al de ellende zijn en zalig zijn, máár ... als die ruimte en blijdschap wat getaand zijn en men weer tot zichzelf komt, dan moet men gaan bedenken dat er onderscheid is tussen een Middelaar van tussenspraak en een Middelaar van verzoening, namelijk dat Hij Zijn bloed aan ons schenkt - toepast - en wij rein gewassen worden van onze zonden. Dat wij dat dus onderscheiden!

Immers, Christus heeft Zijn bloed niet tevergeefs laten vloeien tot reinigmaking en zaligheid, doch daartoe, dat wij een goede en vrije consciëntie voor God zouden hebben. Dus dat onze consciëntie ons niet zou veroordelen, maar dat wij vrijmoedigheid zouden hebben in het gebed tot God. Heeft Hij Zijn bloed laten vloeien tot verzoening, tot onze reinigmaking, laten wij dan geen rust hebben vóór en aler wij daar de vrucht van hebben leren kennen. Want dáár is het voor.

Ik weet wel, dat de geest van deze tijd ànders is! Men spreekt het zelfs openlijk uit, alsof men met beide voeten - vast en sterk - helemaal op de leer van God staat: "Kijk eens, wij moeten de hemel vrij laten, hoe ver Hij een ziel wil bearbeiten." Jáá, die dingen weet ik wel. Maar, dat is de leer van God niet. De leer van God is, dat Hij Zijn Zoon gegeven heeft tot verzoening en dat wij de zaligheid in Hem moeten zoeken, dus de reinigmaking zoeken door Zijn bloed.

Doen wij dat niet, maar rusten op enige verandering, op een toestand, een geval en ons niet tot Hem uitstrekken, Hem niet nodig hebben, dan zijn wij in de troon van God bekend als degenen, die het bloed des Nieuwen Testaments onrein achten en alzo de arbeid van Christus niet eren zoals het betaamt. Zó zal het straks in het gericht van God zijn. Wat er, in deze tijd, onder het Protestantisme geldt, daar hebben wij geen boodschap aan, maar wel, hóé de zaken bij God, onze Schepper staan. Want dáár komen wij straks in het gericht!

David heeft ook niet gezegd: "Oh ja, ik geloof wel dat het goed is bij de Heere. Maar het is wel verschrikkelijk wat ik gedaan heb." Neen! Hij heeft eerst een kwade zaak gedaan. Een goede zaak was, dat hij met het kwaad dat hij gedaan had, de toevlucht nam tot God, bij Wie hij zijn moest en niet rustte, maar bedelde:

Ontzondig mij met hysop, en mijn ziel,
(zijn consciëntie die bevekt was)
Nu gans melaats, zal rein zijn en genezen.

Dàt is een goed werk; dàt is hetgeen God van ons vraagt, ja vordert, om alzo Zijn Zoon en Diens Middelaarsarbeid te eren.

Tekst.

Het woord waarvoor wij uw aandacht vragen, vindt gij in het 14e vers van het ons zo-even gelezen 9e hoofdstuk van Paulus' zendbrief aan de Hebreëen, waar Gods Woord aldus luidt:

Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door de eeuwige Geest Zichzelve Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, uw geweten reinigen van dode werken, om de levende God te dienen?

Leerrede.

De apostel Paulus handelt in dit hoofdstuk erover, dat de ceremoniën der wet afgedaan waren nadat de tijd der vervulling gekomen was en dat Jezus Christus de Vervuller der wet was. Immers, Hij was als de hoogste Profeet en Leraar, als de enige Hogepriester en de eeuwige en wettige Koning, de volkomen Middelaar, waardoor de ceremoniën der wet opgehouden hadden, want de ceremoniële eredienst had slechts gediend om de gemeente op te leiden en te doen zien op Hem, Die al in het paradijs beloofd was.

Daarover handelend, maakt de apostel Paulus een zeer schone toepassing met de woorden die ik uw aandacht voorlas. In vers dertien staat: "Want indien het bloed der stieren en bokken, en de as der jonge koe, besprengende de onreinen, hen heiligt tot de reinigheid des vleses;" waarmede hij dit komt te zeggen, dat, als zij onder het Oude Verbond gezondigd hadden, zij door de offeranden die er geschied waren, weer toegang hadden tot het wereldlijk heiligdom, dus weer vrije toegang hadden tot de gemeente, om één met hen te zijn.

Vervolgens wijst hij hen op hoger zaken, dat, daar het bloed der stieren en bokken, en de as der jonge koe niet bij machte waren om de consciëntie - het geweten - te reinigen tot zaligheid, het wel kon door het bloed van Jezus Christus. Daarom noemt hij het, dat Christus Zich door de eeuwige Geest, Gode onstraffelijk heeft opgeofferd. Wij zullen daar wat van spreken en inzonderheid erbij stilstaan dat ons geweten gereinigd moet worden van dode werken, om de levende God te dienen, en alleen gereinigd kan worden door het bloed van Christus.

De apostel Paulus heeft een bedoeling, als hij zegt dat Christus Zichzelve door de eeuwige Geest, Gode onstraffelijk heeft opgeofferd. Onder het Oude Verbond moesten de offeranden tot verzoening, volkómen offeranden zijn. Het mochten geen offeranden zijn waaraan enig gebrek was, ziende op Christus, hoe Hij een volkomen offerande zou moeten brengen. Dan moet het hier de bedoeling van de apostel geweest zijn, om te benadrukken, dat de offerande van Christus door de eeuwige Geest -- dat is, bekrachtigd door Zijn Godheid -- van eeuwig geldende waardij is. Niet voor een ogenblik of gedurende de tijd dat wij hier zijn, maar een zodanige geldende kracht die tot in alle eeuwigheid is.

Daarop legt Paulus de nadruk, om te meer de bekwaamheid aan te tonen die er in Christus' werk is tot zaligheid, ja, dat er geen bekwaamer werk is! Anders gezegd: dat er bij God geen ander werk geldt, daar het een werk is dat geheel beantwoordt aan de eisen van de reinheid en vlekkeloosheid van Gods Majesteit. Want het is een werk dat geheel uit God, door Hem en ook weer tot Hem is en alzo Hem volkomen behaaglijk is. Laat dat voor ditmaal genoeg zijn, want in de lijdensweken wordt er veel en dikwijls over deze zaken gesproken. Laten wij dan nu in het bijzonder stilstaan bij de noodzakelijkheid van de reiniging van ons geweten ook wel genoemd consciëntie door Zijn bloed.

Zeer opmerkelijk is het, dat de apostel Paulus hier spreekt over de reiniging van ons geweten door het bloed van Christus in plaats van onze ziel. Dit woord komt verschillende malen voor in de brief aan de Hebreëen.

Ook als hij voor de wereldlijke overheid staat zegt Paulus, dat het altijd zijn bedoeling geweest is, om een ongerlijk geweten te hebben bij God en de mensen.

Wij zeggen niet, dat in dit woord geweten of consciëntie onze ziel niet vervat ligt. Ook de kanttekenaar tekent daarbij wel degelijk aan: "Dat is: onze ziel, ons verstand en onze genegenheden". Paulus heeft door het woord geweten te gebruiken een bedoeling.

Immers, ieder mens heeft een consciëntie, die zich steeds in ons doet gevoelen en ons steeds aanspreekt. Want bij enige goede zaak (zover als wij dat mogen zeggen) hebben wij een goede consciëntie, en bij het minst dat er iets fout is, klaagt onze consciëntie ons aan. Dan gaat van binnen de klopper: die zaak is niet goed! Wij deden fout, verkeerd.

Ook hoort men dikwijls, als iemand zijn bekering vertelt: "Toen ik zó oud was, werd God mij te sterk - en dan voegt men er tegelijk bij - vóór die tijd leefde ik met een open consciëntie." Destijds klaagde onze consciëntie ons aan, dat onze wegen verkeerd waren, dat wij verkeerd handelden en een ander leven moesten leiden. Wie heeft die zaken niet eens gehoord?

Daar de consciëntie van ieder mens spreekt, hebben wij er steeds, ja dagelijks mee te doen. Of het moet zó zijn, dat onze consciëntie, in verharding door de zonde, zoals de apostel het noemt, als met een brandijzer toegeschroeid is. Dus dat wij, als christenmensen, zó in het kwaad en in de zonde verhard zijn, dat wij niet hebben wat zelfs bij de heidenen nog aanwezig is, dat het kwaad geen kwaad meer is en zonde geen zonde. Dan heeft men er geen last meer van. Die dingen kunnen er ook zijn.

Daarom zou ik een ieder willen aanmanen, inzonderheid de jeugd, dat als uw consciëntie u aanklaagt en klopt, zoekt dan niet uw consciëntie het stilzwijgen op te leggen door de zaak te bemantelen en glad te praten. Laat de consciëntie bij ons maar spreken; laat er maar werken dat wij op een weg zijn die niet goed is, dat wij God behoren te dienen en dat Hij de eerste, de hoogste plaats bij ons behoort in te nemen. Laat de consciëntie maar spreken, dat het met ons fout gaat; laat zij ons maar aanklagen, steeds en steeds weer. Die dingen kunnen geen kwaad.

En, ouders, als uw kinderen wat ouder worden en je kunt hen niet meer onder de band houden, dan werk je maar eens flink op hun consciëntie. Dat helpt soms meer dan de strengste strafmaatregelen. Dan vraag je hun maar, hoe zij dat op hun knieën maken, en hoe zij dat en dat kunnen verantwoorden voor God en hoe zij het daarmee zullen maken in het gericht van God. Dat zijn soms veel sterkere middelen dan het toepassen van straf.

Ik heb wel eens van iemand gehoord die Zondags, terwijl vader en moeder er op tegen waren, de straat wilde opgaan. Dan werd er gezegd dat het de dag van God was, de dag des HEEREN, enz. Daarvan zei hij zelf: "Dan was al het plezier er al af, want dan had ik al zo de brok te pakken, dat er niets meer aan was." Om een gezegde te gebruiken: "Het feestje was al vergald, eer het plezier moest beginnen." Oh, dat is toch zo nuttig, want wij zijn door de zonde zo verduisterd.

Wij zeiden reeds van David - als kind van God - dat, toen hij gezondigd had, terwijl hij dus wist van reiniging der zonde en van staatsverandering, de zonde hem zo verduisterde, dat hij er overheen stapte, waardoor hij de werkelijkheid niet zag en de zaak niet opmerkte zoals die in de ogen Gods was. Zo is ieder mens van nature. Wij zijn uit en bij onszelf zo verduisterd door de zonde, dat wij onze staat, zoals wij bij God staan aangeschreven, niet recht kennen, al wordt er nóg zo ernstig over gepredikt uit de Wet alsook uit het Evangelie. Wij hebben nodig, dat God dat rechtstreeks aan ons heiligt, anders, werkelijk, zien wij het niet.

Ik heb het meer dan eens aangehaald en zal het ook nu weer doen, dat, toen Calvijn eens sprak voor een vergadering van allerlei soort mensen (eenvoudige boeren, edellieden en ook geestelijken) - een verboden vergadering vanzelf - hij, in het vuur van zijn rede opeens ophield en Gods Geest inriep. Want hij gevoelde in de dadelijkheid, dat, als God het niet door Zijn Geest heiligde,

dan legden zij allen, zowel geestelijken als de adel en de eenvoudige boeren, het naast zich neer. Dat doet oud en jong, groot en klein, ontwikkeld en onontwikkeld. Beseffe dat een ieder, want het gaat op een eeuwigheid aan, opdat wij er rekening mee houden en God inroepen, voor onszelf, voor elkander en voor onze arme bloeden van kinderen, die evenals wij, van nature in een verdoemelijke staat zijn.

Wij zeggen dan, dat wij onze zonde en onze staat in Adam niet kennen zoals wij die moeten kennen. Een ieder mens weet wel dat hij zonden, dat hij verkeerdheden heeft. Welk mens is er, wiens consciëntie hem niet aanklaagt? Ik hoop dat allen die hier zijn, er flink last van hebben, máár ... hoe zijn wij dan? Zijn wij soms zelfs niet zó, dat, als onze consciëntie ons aanklaagt, wij dan proberen om enig goed werk te doen, iets zó te doen, waardoor wij enige bevrediging hebben? En, als onze consciëntie niet meer zo klopt, dan vermenen wij, dat het wel weer een beetje met ons gaat. Dat is fout! Die zaken zijn zo niet, in het allerminst niet.

Wat hebben wij dan in de eerste plaats nodig? Dat wij de staat van ons hart, onze staat in Adam, eens grondig leren kennen; dat wij zijn als een kwade boom, die niet enige goede vrucht kan voortbrengen. Want wát wij nog als goede vruchten achten, zij zijn het toch niet. Want een kwade boom kàn geen goede vrucht voortbrengen, net zo min als een goede boom kwade vruchten voort kan brengen.

Waartoe hebben wij het nodig om dat te zien? Hierom: anders zijn wij steeds werkzaam met verbeteringen en zoeken wij zelf onze consciëntie te reinigen en zogenaamd een goede consciëntie voor God te hebben.

Dat wij ons wachten voor openbare overtredingen van de goddelijke Wet, is zeer op zijn plaats, maar dan hebben wij nog niet een zodanige goede consciëntie dat wij er straks mede in het gericht van God kunnen komen! Want onze staat in Adam is voor God zó, dat Hij ons niet in Zijn tegenwoordigheid kan hebben, integendeel, God moet ons verdoemen. Niet omdat Hij zulk een harde en wrede God zou zijn, maar door de reinheid van Zijn Wezen, en omdat de zonden walgelijk zijn, wat een ieder die verlicht wordt en de zonde leert kennen geredelijk moet toestemmen.

Daar wij niet anders kunnen dan zondigen, wil ik hierbij nog opmerken, dat er wel eens gezegd wordt: "Een mens, het is verschrikkelijk, is als een riool waar het vuil doorloopt." Met die uitspraak ben ik het eigenlijk niet eens. Ik begrijp wel wat er mee bedoeld wordt, maar zou het graag anders gezegd hebben. Want ik merk onze consciëntie zó aan, om bij het beeld te blijven, gelijk een riool uitloopt op een plas, alzo worden al onze zonden, al ons kwaad dat wij doen, als het ware bewaard in de consciëntie. Laat er maar eens wat vóórdoen!

Ik zal uit mijn eigen leven eens wat zeggen. Ik was twaalf jaar oud toen ik in stromend water viel, ik dacht niet anders dan te verdrinken; ik had de dood voor ogen. Toen ik aan de andere kant boven water kwam, was daar een steile, betonnen muur, zodat ik er niet uit kon. Toen heb ik hard tot God geroepen. In Zijn voorzienigheid heeft hij het alzo bestuurd, dat ik weer aan de andere zijde boven water kwam, vlak bij een trap, zodat ik er zó uit kon lopen, anders was ik zeker verdronken. Maar wat gebeurde er in die enkele ogenblikken dat ik over de bodem ging? "Straks in het gericht van God, voor eeuwig kwijt!" Daar ging mijn consciëntie open, net als een boek, en kwam er voor de dag van mijn prilste jeugd af. Daarom acht ik, dat het allemaal in onze consciëntie bewaard blijft.

Ook lezen wij in de Openbaring van Johannes, dat de Oude van dagen gezeten was op Zijn troon en dat de boeken (in het meervoud!) geopend werden. Daarbij zal ook het boek van onze consciëntie zijn, waaruit dan alles - al de kwade vruchten die aan die boom gegroeid zijn - vanaf onze prilste jeugd, voor de dag zal komen.

Dat God gave, dat onder ons werd aangenomen, dat al onze zonden als getekend zijn met een ijzeren griffie, met de punt eens diamants, en dat het water van de zee dezelve niet kan uitwissen. Wat zou er dan een grondslag in onze ziel zijn, waaruit men gedrongen zou worden om de toevlucht te nemen tot het bloed des Nieuwen Testaments.

Maar als wij niet de bevelktheid van onze consciëntie zien, noch de staat waarin wij in Adam zijn, dan is daar geen noodzaak toe. Dan mag men uit belijdenis en uit opvoeding spreken over Christus en de genade, maar dan geraakt men door de belijdenis ook tot deze dode vorm, dat men zegt: "Mocht het eens."

Dat is niet het geval bij iemand wiens staat open is! Die kan zich niet redden met: "Mocht het eens", maar zal, uit de openbaring Gods in het Evangelie, hand en hart tot God opheffen. Die zal gedrongen worden om tot Hem de toevlucht te nemen. Want bij zichzelf is het een eeuwig òmkomen. Wij zijn in een totaal verdorven staat.

Nu lees ik hier over dode werken. Wat zijn dat? Wordt daar alleen godsdienstplichten, werken onder de ceremoniële eredienst, onder verstaan? En wordt dat gebrandmerkt als dode werken? Néén, want dan zou God de Invoerder zijn van dode werken. Dat kan niet. Wat dan? Wij hebben nog maar weinig tijd, daarom kunnen wij er niet te lang bij blijven stilstaan, maar zoeken het met enkele woorden te zeggen: het zijn al de werken van een mens buiten de genade! Dat zijn zowel de zondige werken, namelijk dat wij steeds in overtreding zijn, alsook onze godsdienstige werken.

Let echter wel op, dat als ik spreek over onze godsdienstige werken, namelijk ons kerkgaan, onze plichten, ons bidden, ons doen, dan zeg ik daarmee niet dat die op zichzelf niet goed zouden zijn, máár ... wat doen wij er mede buiten de genade? Dan maken wij daar soms zó'n kwaad gebruik van, dat wij onze consciëntie zoeken te stillen met: "Ja, wat een week ligt er toch weer achter me, oh, oh!" En, ... gaan dan naar de kerk om onze consciëntie wat tot rust te brengen, of bidden, of doen aan Bijbelonderzoek, of wij gedenken de armen eens in het bijzonder, of steken onze handen eens uit om een ander wat te helpen. Dat, àlles om onze consciëntie rust te geven, denkend: nu zal het wel weer gaan. Máár, het is alles in die òude staat.

Wat kunnen wij van nature voortbrengen tot Gods eer? Het worden genoemd: dode werken. Waarom? Omdat het alles buiten de genade is, en dat is die levende God niet aangenaam. Daarom zegt ons leerboek, de catechismus, zo helder, dat ook onze beste werken met zonde bevelkt zijn. Dan zijn wij Gode niet aangenaam, dan zijn wij die levende God niet welgevallig. Daarom noemt de apostel Paulus het: "Dode werken." Het zijn werken die straks ophouden, die met òns ophouden. Het zijn geen werken die in het geloof opgelegd zijn. Want zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen, dus werken zonder geloof zijn Gode niet welgevallig. Werken die uit het geloof voortkomen zijn goed. Daarom staat er: "Zalig zijn de doden, die in de Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid; en hun werken volgen met hen." Dàt zijn dan díe werken, die in het geloof zijn opgelegd. Dus geen dode werken, maar werken gewrocht door de levendmakende kracht der genade en des Geestes. Die behouden hun kracht. Die zijn niet ten dode gedoemd, maar gelden bij God.

Ik wenste, dat ik in deze korte tijd zodanig kon spreken, dat een ieder zou verstaan, dat wij in onze natuurstaat, buiten Christus, Gode niet aangenaam kunnen zijn, opdat wij in de allereerste plaats er ons werk van zouden maken: "Ik moet vanuit mijn natuurstaat over in de genadestaat." Nu opent het eeuwig Evangelie ons, dat dat kàn! Dat het een zaak is die vloeit uit de baarmoeder van Gods eeuwig welbehagen. Hij heeft een werk des heils uitgedacht en dat in Jezus Christus. God openbaart ons door de verkondiging van het Evangelie, dat -- daar niets bij machte was of is, om ons te reinigen en ons een goede consciëntie te doen hebben (geen eigen werk, geen bloed der stieren of der bokken, noch de as der jonge koe, geen ceremoniële eredienst, hoe goed ook ter opleiding tot betere zaken) -- het alles in Jezus Christus is.

Hier is sprake van Zijn bloed, het bloed van Christus, dat, dat bekwaam is tot reinigmaking, opdat wij een goede consciëntie zouden hebben en niet langer een kwade consciëntie, opgeschrikt door het oordeel, opgeschrikt in benauwdheid, angst en kwelling.

Ik wenste wel, dat, indien men dat nooit gehad heeft, er zulk een ontwaken uit de slaap des doods zou zijn, dat een ieder als wakker werd in zijn zondestaat, in schrik en vrees: "Ik heb geen bestaan voor God! Ik ben in mijn zonde! Wát moet het worden?" Het is een verschrikkelijke staat! Maar een staat die wij zèlf wel moeten beleven en zèlf dragen.

Als dat het geval is, dan kunnen wij daarvan niets overdragen op onze man, vrouw, kinderen, vader, moeder of enig kind Gods. Dat is een persoonlijke zaak. Maar, ik bid u, als dat het geval is en alles aan de binnenkant overhoop ligt, pak het dan op, draag het en zoek de boel niet tot kalmte te krijgen door bijvoorbeeld een preek te lezen of er naar te luisteren met de bedoeling om te vernemen: "Ja hoor, het kàn dat ik uit mijn zondestaat kom", en dan ... daarop rusten!

Of, als men uit de ellende en narigheid naar een kind van God gaat, en zegt: "Het is zus en zo bij me; ben je ook al eens zo geweest?" Als er dan: "Ja", gezegd wordt, om dan het hart daarmee tot rust te brengen, denkend: o, gelukkig! Kinderen Gods moeten dat zien te voorkomen en er steeds op aandringen, dat men de reinigmaking bij Christus moet zoeken. Want al is het dat een ander ook in die staat geweest en er uit verlost is, als men in die staat blijft, dan moet men er in verloren gaan. Er is slechts één Redmiddel, en dat is: Jezus Christus en Zijn arbeid. Dat wij elkander dan zouden opwekken, zowel in hoogachting als in de liefde tot Zijn Persoon en werk, opdat wij tot Hem de toevlucht zouden nemen.

Daarvan lezen wij hier: "Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door de eeuwige Geest Zichzelve Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, uw geweten reinigen van dode werken, om de levende God te dienen!"

Zonder bloedstorting, leert ons de wet, is er geen verzoening. Nu heeft Christus op Golgotha Zijn bloed laten vloeien en dat tot verzoening van de zonden. Daartoe hebben wij ook de toepassing van Zijn bloed aan onze ziel nodig. Dat is een zaak die wij zo maar niet met onze handen kunnen aangrijpen. Onder het Oude Verbond was er ook nog een wet van ontzondiging. Daarbij was onder meer de as van een rode volkomen vaars nodig, die op een reine plaats bewaard werd. Die as was dus niet zo maar voor iedere Jood die er langs liep te grijpen, zeggend: "O ja, dat is waar ook, de boel is bij mij fout, ik zal eens even een handje as nemen tot ontzondiging." Kàn je begrijpen! Dat was priesterwerk! Er moesten handelingen plaats hebben en zo is het ook met onze ziel.

Daartoe komt dan ook de nodiging van het Evangelie tot ons: "Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijn." Dus Christus nodigt allen die vermoeid, die afgemat zijn onder de zonden; dorstigen, die behoefte hebben aan de reinigmaking door Zijn bloed en Geest: "O, alle gij dorstigen! komt tot de wateren." En: "Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, alle gij einden der aarde!" alsook: "Die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen."

Wie wendt zich nu tot Christus? Wie doen dat? Dat doen degenen, die hun verloren staat recht leren kennen. Het geloof, waardoor men de toevlucht neemt, wordt nogal eens voorgesteld als een zaak van aanneming, maar het kan ook voorgesteld worden als een zaak van: loslaten.

Van wát loslaten? Van al wat geen God en Jezus is! Ik neem om het duidelijk te maken dit voorbeeld: Er staat een huis in brand. De trap af vluchten gaat niet meer. Wat dan? Ja, dan naar boven, tot ook daar de boel gaat branden. Ten laatste hangt men aan de dakgoot. Hoewel beneden de hele reddingsbrigade van de brandweer gereed staat met een vangzeil en roept: "Laat je vallen! Laat los!", houdt zo iemand zich vast, want men kijkt in die diepte en denkt, ik breek armen en benen. Totdat de vlammen naar hem beginnen te grijpen en de hitte zo verzengend wordt, dat het is: "Ja, verbranden moet ik zó toch, èn ... klets, daar gaat men. Maar handen staan gereed om op te vangen.

Dat is het beeld van de zondaar die tot Christus komt en tot Zijn arbeid. Men is zodanig onder nood en jammer: "Mijn zonden! Mijn zonden!", en de consciëntie werkt en klaagt ons aan dat wij tegen al de heilige geboden Gods gezondigd hebben en geen van die gehouden hebben (zo staat er in ons leerboek), dat er niets anders overschiet dan: "Dat is kwijt, verlóren, voor eeuwig." Men moet bij zichzelf loslaten, met vast te houden in die oude staat, want dat is een òmkomen. Doch, niet zodra men loslaat -- men zich moet onderwerpen dat het kwijt, verloren is, en er niets anders overschiet dan: Heere Jezus, Gij alleen, dus, dat men alles buiten Christus prijs moet geven -- of, men zinkt neer op Zijn armen des behouds. Dan zullen wij daar ervaren, waar Christus de grond van onze zaligheid wordt en wij door de toepassing van Zijn bloed en Geest (wat wij door het geloof aannemen en toe-eigenen) zodanig gereinigd worden, dat, hadden wij eerst een kwade consciëntie, wij nu een goed geweten krijgen. Dat geschiedt wegens de reiniging door Zijn bloed, waardoor wij rein zijn.

Wij spreken over de toepassing van Zijn bloed, of over de toe-eigening daarvan door het geloof, hetwelk de Heilige Geest werkt, waardoor dat alles in vrucht voor de dag komt, want elke boom wordt uit de vrucht gekend, dus ook dáárin. Merkt nu eens aan: nauwelijks is dat geschied - de reiniging door Zijn bloed en Geest, en wij de kracht daarvan ervaren - of er geschiedt, dat wij die levende God gaan dienen.

Waarin? Niet met: "Nu zal ik eens wat doen", maar de genade bezet zodanig het hart, dat er werken plaats hebben die uit de genade en uit het geloof vloeien, om de levende God te dienen. Heeft Hij òns gediend, nu geschiedt het dienen van God uit het dienen dat Hij ons deed, waaruit er werken van dankbaarheid voortkomen, zodat wij ons géven: Hij mag ons bezitten, Hij mag met ons doen, Hij mag heersen en regeren. Heerschappij over ons voeren, wat dan alles geschiedt uit de ware dankbaarheid. Dan achten wij het een eer om Zijn slaaf te zijn waar Hij heerschappij over voert. Wat sluit dat tegelijk in? De ware vrijheid van de christenmens, want waar God heerschappij voert en Christus Heer en Meester is, daar is de ware, de wáre vrijheid.

"Máár - mocht iemand zeggen- een kind Gods heeft toch ook dikwijls, dat hij een kwade consciëntie heeft?" Já, er komen steeds oude en nieuwe zonden opduiken. Maar, wat brengt nu een gereinigde consciëntie teweeg, waarover Christus gezag en heerschappij uitoefent? Dat wij in reine handel en wandel Gode wensen te dienen. Want als men spreekt van grote werken van genade en van bekering, maar er komt geen reine handel en wandel voor de dag, dan moeten wij het aan God overlaten en overgeven of het dan wel een wáár werk of dat het inbeelding is. Het kan zo vèr gaan! Want elke boom wordt uit de vrucht gekend.

Hoe is dat nu bij een kind Gods, die rein, heilig wenst te leven, bij wie dat uit de diepste grond des harten opwelt, maar bij wie er steeds weer oude en nieuwe zonden bovenkomen?

Als dat zo is, en hun geweten hen aanklaagt, wat doen zij dan? Wat ligt er dan voor de hand? Immers, Paulus benaarstigde zich, om steeds een goed geweten te hebben voor God en voor de mensen. Zou het dan zo kunnen zijn: "Ja, kijk, dan belijd ik dat op mijn knieën, want een mens kàn niet anders dan zondigen, hé." En dat men dan, als het ware, net zoals ik hier een blad omsla, de andere morgen kan beginnen met een schone lei? Ben je helemáál!? Dàt is het leven niet! Paulus had een tedere wandel, hij benaarstigde zich om een goed geweten te hebben, voor God en de mensen. Dan is er, zoals er staat: "Een Fontein geopend, tegen de zonde en tegen de onreinheid." Dan moeten wij steeds de toevlucht nemen tot Jezus Christus.

Wat zal daar dan de vrucht van zijn? Dat Hij, uit Zijn dienen en genade, onze consciëntie steeds reinigt door het geloof en door Zijn bloed, opdat wij een goed geweten hebben. Wat brengt dàt dan teweeg? Nieuwe kracht en sterkte om God te dienen. Zo dienen wij Hem dan niet om loon, maar uit liefde. Want hoe dient Hij ons! Hij gaf Zijn Zoon in de dood, om ons van de dood te verlossen en te reinigen van dode werken, opdat wij Hem kunnen dienen.

Is het geen eeuwige, goddelijke liefde? Laten wij veel in overdenking, in meditatie zijn, en dat het voorwerp daarvan is: Jezus Christus, Die ons uit God geworden is tot wijsheid, tot rechtvaardigheid, tot heiligmaking en tot verlossing.

Laten wij Hem minnen, liefhebben, boven alles verheffen. Want wie is er met Christus te vergelijken?

Ziet dan op Zijn weergaloze liefde en zondaarsmin, op Hem Die ons liefheeft, Die ons al meer wil verzekeren van Zijn liefde, en eenmaal zal bewijzen, dat Hij ons zo liefheeft, dat Hij ook ons dáár wil hebben, waar Hij is, en dat Hij dat bevel ook van Zijn Vader ontvangen heeft. Zoeken wij Hem dan als het hoogste goed, met ingespannen krachten, ten spijt van de hel, maar Gode tot dankzegging. Amen.

Slotzang:

De Lofzang van Zacharias: 3

Hij speld' ons, dat wij t'allen tijd', ...

Zegen.

Gaat voorts heen in vrede, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen